

ЗГ Гимназијум

часопис ученика
и професора Земунске гимназије

2015/2016.

год. 2, бр. 2

ИМПРЕСУМ:

Издавач:

Земунска гимназија
Градски парк бр.1,

За издавача:

Милош Бјелановић, директор
Телефон: 011/316-26-80
office@zemunskagimnazija.edu.rs

Главни и одговорни уредник

Дејан Тмушић,
професор енглеског језика

Уређивачки одбор

Теодора Миклушев IV₅
Нада Живановић IV₂
Марија Хинић IV₂
Ленка Кодић IV₁
Милорад Сретеновић IV₂
Вукашин Митровић IV₂
Ана Марковић II₄
Милица Симишић II₈
Марија Симић II₄
Невена Гарашанин II₄

Насловна страна

Владимир Топаловић

Сарадници

Милена Трмчић, Марија Ковачевић,
Мина Богетић, Милица М. Јанковић,
Милица Ј. Јанковић

еmail редакције:

novinarizg@live.com

Број 2, децембар

2016. године

Уводна реч

Часописи, публикације, периодика..... посебна истина о животу и људима крије се ту, чак и кад је у питању мали школски часопис. Али, ово је други по реду. Дакле, наставља се нешто..... Велики труд ученика и њихових професора добио је коначан облик. Уистину, немамо разлога да се кријемо иза лажне скромности или фраза које су тешке и за писање, и за читање, и за изговарање. Једноставно, погледајте шта смо урадили. Ако вам се свиди, придружите нам се. Ако вам се не свиди, придружите нам се. Ако сте равнодушни - идите па то да будите негде другде. А онда се вратите, свратите и придружите нам се. Са радошћу вам предајемо нови ЗГимназијум!

Уредници и ученици

С
а
д
р
р
ж
а
ј

Зашто физика?

Земунска у пројектима

Најбоља међу једнакима

Зани ћирилице

Да ли сте знали?

Наш став о ...

Били смо на ...

Зесило се у Земунској

Некада у Земунској, данас ...

Зашто физика?

У Земунској гимназији је у школској 2015/2016. години отворено одељење ученика надарених за физику, чиме смо постали прва средња школа у Београду са оваквим програмом. Сада већ имамо ученике првог и другог разреда „физичара“.

Поводом овог, веома значајног успеха, поразговарали смо са др Дејаном Пантелићем и Срђаном Марјановићем који раде у Институту за физику а бивши су ученици наше школе.

Да ли бисте могли да нам, за почетак, кажете неколико речи о Вашој позицији и делокругу деловања у Институту за физику?

др Пантелић: Радим у Институту за физику који је, након скоро тридесет и пет година, моја друга кућа. Најшире гледано, бавим се експерименталном оптиком и њеним применама, заједно са групом млађих људи којима сам био или јесам ментор. Посебно нас занима холографија, као специфична техника којом се веома лако манипулише светлошћу. У нашој лабораторији снимамо холограме, меримо веома мала померања, развијамо нове фотоосетљиве материјале, а у стању смо да "натерамо" светлост да се врти као вртлог, или да закриви своју путању и још много тога што се од светлости не би очекивало. У последњих неколико година нас интересује и светлост у живом свету - сићушне структуре које крилима лептира дају преливе дугиних боја, љуштуре инсеката металне боје, начини како инсекти виде свет око себе и физика која то омогућава.

Марјановић: Ја сам један од око осамдесет студената докторских студија заопслених на Институту за физику. Радим у оквиру лабораторије за гасну електронику која се између осталог бави применом и моделовањем ниско-температурске, неравнотежне плазме, као и

атомском и молекуларном физиком и моделовањем транспорта наелектрисаних честица у гасовима. Конкретно моја докторска теза се бави моделовањем позитронских трапова и неким феноменима у транспорту позитрона. Овако написано можда делује мало апстрактно, али заправо уме да буде врло интересантно, иако, за разлику од неких колега који раде на експериментима, радни дан углавном проведем за рачунаром.

Каква су Вам сећања на Земунску гимназију?

др Пантелић: У Земунској гимназији сам боравио у сва три својства: као ђак, као професор и као родитељ. Онај први, ђачки период, свакако је оставио најдубљи траг. Иако тада нисам веровао, касније сам се уверио у истинитост оне прастаре изреке *од колевке па до гроба најлепше је ђачко доба*. И данас, када зажмурим, могу да се присетим својих другова, где је ко седео и како смо се плашили наше разредне Драгице Зимоње, а колико смо волели професорку физике Стојанку Грабовац.

Марјановић: Прошло је једанаест година од матуре. Велико је питање колико моје сећање данас одговара стварности. Вероватно се гимназије сећам и боље него што је заправо била. Можда је то зато што су неки од људи са којима сам делио клупу и данас моји најбољи пријатељи. Чињеница је да се ни једног тренутка, ни током, ни након гимназијских дана нисам показао због избора школе.

Да ли Вам је школовање у Земунској гимназији помогло да се лакше одлучите за даље школовање и каријеру, и како?

др Пантелић: Свакако да је Земунска гимназија определила мој даљи живот и рад. Мислим да сам имао довољно слободе да се бавим оним што сам волео, а то су биле математика и физика. Волео сам *детективски* рад, који је био неопходан да се решавају тешки задаци на такмичењима. Наравно, ту су биле и други предмети, мени не баш тако омиљени, али могу да кажем да сам из сваког од њих добио довољно знања да са поносом могу да кажем да ми је Гимназија дала одлично опште образовање. Са жаљењем гледам како данас деца из многих школа изађу не прочитавши *Рат и мир* или *На Дрини ћуприја*, да не говоримо о мноштву других ствари – психологији, логици, математици, филозофији, социологији – чије, макар и површно познавање, човеку даје ширину погледа на свет и ствари око себе.

Марјановић: Заправо није утицало на моју одлуку ни најмање. Мислим да сам одувек намеравао да се бавим науком, и не видим да би другачији избор школе то променио. Оно што је апсолутно истина, јесте да ми је Земунска гимназија помогла да такву одлуку, бићу нескроман па рећи, успешно спроведем у дело. Првенствено часови професорке Стојчић Биљане и припреме за такмичења из физике, а затим и настава математике професора, и једно време разредног старешине, покојног Авдулај Милорада као и непроцењива подршка разредне, професорке Светлане Перовић.

Зашто баш физика?

др Пантелић: Моја интересовања науку започињу још пре гимназије. Сећам се како сам од тече добио књигу *Наш пријатељ атом* у којој је на веома популаран и занимљив начин била објашњена атомска теорија. Читао сам и књиге као што су *Свет природе* и *Свет науке*, богато илустроване и интересантне, које је издала компанија *Дизни*, а неко код нас превео. Прво сам кренуо са биологијом, у првом разреду гимназије ме је заинтересовала математика, а онда ме је, у другом разреду, професорка Стојанка Грабовац привукла физици. Имала је изванредан начин којим нас је учила. Сваки час је почињао са двадесетак минута предавања новог градива, потом би кренула серија кратких питања, којима би испитала десетак ученика – сваком по једно питање, а онда кратка забелешка у свешцици која је већ била чувена у наше време. Када сам већ био заражен вирусом

физике, после су ствари ишле саме од себе. У четвртом разреду сам почео да правим жироскопе. Моја соба је била препуна алата, жица, којекаквих металних делова, а жироскопи које сам правио од делова едукативне играчке "Механотехника" заиста су функционисали. И тако, од жироскопа па до професионалног бављења физиком је био само један корак – упис на одсек за физику Природно-математичког факултета у Београду, који сам уписао 1970, а дипломирао 1980.

Марјановић: Ја бих ово питање поставио мало другачије, и питао „Зашто баш наука?“, а на такво питање не постоји универзалан одговор. Свакако не зато што је уносно. Ако желите да се бавите послом који вам је познат, сигуран и на који можете да заборавите чим изађете из канцеларије, онда наука није за вас. Ако пак желите да урадите нешто што нико пре вас није урадио, бавите се нечим чиме се нико није бавио, па макар и погрешили, направите грешку коју нико пре вас није направио, оставићете неизбрисив траг. Не мора то бити епохално откриће, довољан је и најмањи корак. Ако се тај корак направи како треба, смањили сте терет свима онима који се, након вас, ухвате тог посла, и можете бити задовољни што сте успешно утkali мало свог труда у укупно знање људске врсте. Просто, себе видим у овој другој категорији.

Након гимназије уписао сам Електротехнички факултет, Одсек за физичку електронику, Смер за наноелектронику, оптоелектронику и ласерску технику. Поред занимљивог имена, сматрао сам да овај смер пружа идеалну мешавину вештина директно примењивих у индустрији (односно сигуран посао), и ширине знања која ми дозвољава да се бавим науком (препоручујем гимназијалцима да се распитају и имају овај смер у виду при одабиру факултета). Испоставило се да нисам био скроз у криву. Данас, на Институту за физику, једнако раде дипломирани физичари и инжењери електротехнике, затим физико-хемичари, технолози и астрономи, а са њима сарађују колеге са других института, медицинари, машинци, биолози, инжењери молекуларне биологије, геолози итд. Данас је наука све више и више мултидисциплинарна и зато не мора ни баш физика ни баш електротехника, јер ће и биолог научити о плазми и физичар о хелији. Битно је да постоји жеља за истраживањем. Свако ће већ за себе одредити којим путем жели да дође до тог открића.

Ипак, по мом мишљењу, предмет који, на нивоу средње школе, највише дозвољава да се осети драж открића јесте баш физика, и свима који желе да се баве науком, била то друштвена или природна наука, саветујем да не беже од физике, јер ће им се то касније вишеструко вратити.

Да ли сте упознати са новим одељењем ученика посебно надарених за физику које је ове школске године први пут уписано у Земунској гимназији?

др Пантелић: Први пут сам од Вас чуо да Земунска гимназија уписује одељење "физичара" - одлична идеја. Као најважнији задатак Гимназије видим да у ученицима очува ону искру радозналости, коју сва деца имају, а коју велика већина касније губи. За будуће физичаре мање је важно колико ће физике научити, а много важније да науче да размишљају, да постављају питања и да решавају проблеме који су сами пред себе поставили. Једном речју, уочите њихов таленат и помозите им да буду КРЕАТИВНИ.

Марјановић: Упознат сам са отварањем новог одељења. Сећам се да је професорка Биљана, још док сам ја био ученик, причала о намерама да се реализује такав програм и отвори једно такво одељење. Веома ми је драго што се то коначно и десило, на првом месту због ђака који сада имају и такав програм у понуди, а затим и због Земунске гимназије. Надам се да ће програм бити успешан, и за ђаке и за школу. Да је та могућност постојала када сам ја уписивао гимназију сигуран сам да би то био и мој избор.

Шта можете поручити ученицима Земунске гимназије, како садашњим тако и оним будућим, посебно ученицима који планирају да упишу огледно одељење "физичара"?

др Пантелић: Нисам сигуран да савети много помажу. Овај свет се развио захваљујући младим људима који нису слушали старије. Зато могу само да говорим о ономе шта је физика мени пружила. Пре свега, ретко задовољство да ми сваки дан буде другачији и непоновљив. Ту је и могућност да останете вечито зачуђени и запитани зашто је овај свет овакав какав јесте, а да вам физика понуди рационалне и егзактне одговоре на многа питање.

Марјановић: Посаветовао бих ученике, превентивно огледног, а и осталих одељења, али и професоре, да посебну пажњу посвете предмету рачунарство и информатика, тј прецизније програмирању. Како су већ решили да упишу огледно одељење сва је прилика да ће каријеру наставити као инжењери, или у науци, а за тај посао апсолутно је неопходно добро познавати макар основе програмирања или бар неки од рачунских пакета типа *МАТЛАБ* или *Mathematica*. Бавити се овим послом без тих вештина данас, је као да нисте имали дигитрон пре 30 година. Ја сам имао срећу да ми је информатику предавао професор Илија Јоксимовић који ме је научио како рачунар „размишља“ и коме дугујем што данас могу да, захваљујући рачунару, радим оно што волим. Гледајући наставни план огледног одељења, а поготово предмет моделирање у физици у четвртој години, имам разлога да будем оптимиста.

Хвала нашим бившим ученицима што су у свом, веома згуснутом распореду, успели да пронађу и одвоје време и помогну да презентујемо и Земунску гимназија, а поготово одељење ученика надарених за физику, али и физику као науку на најбољи могући начин. Желимо им срећу у даљем раду и очекујемо их да, можда, одрже неко занимљиво предавање везано за свој рад ученицима наше школе.

Сусрети гимназија Европе

Не тако давно, почетком 2014. године, родила се и заживела идеја о побољшању наставних метода кроз сарадњу са пријатељским гимназијама из суседних земаља. Пројекат под називом *Сусрети гимназија Европе – истраживањем до боље наставе* се успешно реализује уз помоћ ученика и професора наше школе. Са једним од покретача, професорком социологије у Земунској гимназији, Јованком Станојевић Брзаковић, смо, кроз интервју који следи, покушали смо да нашим читаоцима приближимо ову идеју.

Како и ко је дошао на идеју за пројекат *Сусрети гимназија Европе – истраживањем до боље наставе*?

Идеја за пројекат се јавила још почетком 2014. године због перманентне потребе наше школе за побољшањем наставе кроз истраживање сопствене праксе и кроз међународну сарадњу. Пре саме израде нацрта пројекта, у Земунској гимназији је спроведено акцијно истраживање како би се утврдило које су потребе и интересовања кључних актера образовног процеса, ученика и наставника. Квалитативна анализа података показала је да су ученици и наставници у највећој мери заинтересовани за унапређење наставе, односно наставних метода и мотивационих стратегија, те је предложени пројекат оријентисан на унапређивање ових аспеката школског живота.

Ко је, поред Вас, још учествовао у изради овог пројекта?

Нацрт пројекта са планираним активностима су, након вишемесечног рада, израдили директор Земунске гимназије Милош Бјелановић, професор психологије Бојана Димитријевић и моја маленкост. Треба свакако рећи, да је при самој реализацији пројектних активности у марту 2015. године, учествовао велики број наших колега и колегиња, као и ученика, те је тек са њиховим укључивањем овај пројекат добио свој пуни смисао и значај.

Поред Земунске гимназије, која је носилац овог пројекта, које гимназије из окружења су јој узеле учешће у њему?

То су следеће школе:

1. Гимназија „Јован Дучић“ – Требиње, Република Српска,
2. Српска гимназија „Никола Тесла“, Мађарска
3. Гимназија „Доситеј Обрадовић“ – Темишвар, Румунија
4. Гимназија „Шкофја Лока“, Словенија

На другим сусретима ће нам се придружити и Гимназија „Орче Николов“ из Македоније и Четврта гимназија из Београда.

У склопу пројекта, ученици Земунске гимназије су били гости гимназије из Шкофја Локе, а они су нам у септембру узвратили посету. Можете ли нам рећи нешто о овим сусретима и искуствима са њих?

Да, у новембру прошле године смо са тридесет најбољих ученика I, II и III године Земунске гимназије били пет дана у посети Гимназији „Шкофја Лока“ у Словенији. На тај начин нам је пружена прилика да се упознамо са организацијом наставе, програмом и методама школе која функционише по европским стандардима образовања. Али и да се упознамо са културно - историјским знаменитостима овог града и саме Словеније.

У септембру ове године, као наставак оваквог вида сарадње, наша школа је угостила двадесетшест ученика и два професора гимназије из Шкофија Локе уз квалитетан едукативно – рекреативни програм. Верујемо да ћемо и у будућности имати овакве ученичке размене, јер међународна сарадња представља важан фактор у образовању.

Крајем марта 2015. године у нашој школи је одржана главна сесија пројекта. Можете ли нам рећи нешто о томе? Утисци, излагања, резултати и закључци?

Прецизније, од 23. до 27. марта 2015. смо имали реализацију пројектних активности, којих је заиста било много, што истраживачко - едукативног, што културно - уметничког карактера.

Окосница тих активности су презентација резултата истраживања *Наставне методе и мотивација ученика* које је спроведено у свим школама - учесницама пројекта, као и панел дискусија поводом истих, заједно с представницима Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања. Један од закључака јесте да се све гимназије - учеснице пројекта, без обзира што се ради о школама које функционишу и раде у различитим друштвеним и образовним оквирима, налазе пред сличним изазовима и проблемима и да се резултати истраживања могу користити за унапређивање наставе у свакој школи понаособ. Још једна важна активност је и упознавање с примерима добре праксе како бисмо наставу учинили активном, заснованом на интеракцији, као и прилагођеном савременим токовима. Наравно, Сусрети су пропраћени великим низом културно – уметничких садржаја, као и упознавањем наших гостију с културно – историјским наслеђем Земуна и Београда.

Какви су даљи планови везани за активности у склопу пројекта? Да ли постоје планови за будућност?

Пројекат *Сусрети гимназија Европе – истраживањем до боље наставе* је конципиран тако да је њиме предвиђена континуирана сарадња и у будућности, о чему сведочи и Протокол о сарадњи, који су потписали директори партнерских школа. Наиме, ми смо ове године били носиоци Сусрета, а следеће године ће то бити Гимназија „Никола Тесла“ из Будимпеште. Већ крајем овог месеца ће се у Будимпешти одржати састанак тим поводом, па ћемо тада и знати шта ће бити тема наредних Сусрета.

Порука за крај?

Треба свакако истаћи да је пројекат *Сусрети гимназија Европе – истраживањем до боље наставе* показао колико Земунска гимназија ради квалитетно и тимски, колико смо заинтересовани за унапређивање квалитета наставе, како у локалним, тако и у међународним оквирима. То су препознали и подржали Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, Градски секретаријат за образовање и дечју заштиту, Градска општина Земун, која нам је помогла при реализацији пројектних активности, али и други привредни и медијски субјекти на чему смо им захвални.

Захваљујемо се професорки Брзаковић на издвојеном времену, а пројекту и реализаторима желимо много среће и успеха у даљим активностима.

Ленка Кодић IV₁

Најбоља међу једнакима

И у овом броју ЗГимназијума Новинарска секција Земунске гимназије, у оквиру акције *Најбољи међу једнакима*, представља ученике који су се издвајали у школској 2015/2016. години.

У овом броју часописа представљамо Јовану Тодоровић, ученицу генерације 2015/2016.

Можеш ли нам за почетак представити себе у неколико реченица?

Зовем се Јована Тодоровић. Имам 19 година, и живим у Земуну. Матурант сам Земунске гимназије. Себе бих описала као комуникативну, амбициозну и вредну особу, али не и превише озбиљну, већ увек ведрога духа.

На којим си све такмичењима учествовала и које награде си освајала?

Током свог гимназијског школовања учествовала сам на свим нивоима такмичења из српског језика и језичке културе. Од награда имам освојена два прва и два друга места на Градском такмичењу, као и једно треће и два друга места на Републичком.

На коју награду си посебно поносна?

Посебно сам поносна на друго место на Републичком такмичењу у овој, четвртој години, јер сам поред свих обавеза у школи и спремања за упис на факултет, успела да остварим и тако добар успех на такмичењу.

Због чега си одабрала баш Земунску гимназију, и да можеш да бираш да ли би је поново уписала?

Земунска гимназија је била мој избор из више разлога. Старија сестра је завршавала трећи разред у време мог уписа, и од ње сам чула све најбоље о школи. Знала сам да је једна од „тежих“, али и да ћу из ње изаћи са квалитетним знањем, што и сама могу да потврдим сада. Поред знања, у њој сам стекла и много дивних познанстава, од којих су нека прерасла у права пријатељства. Због тога бих, и да могу да бирам поново, поново уписала ову школу.

Која је најлепша успомена коју ћеш понети из средње школе?

Неке од најлепших успомена су свакако са екскурзија, али ту је и доста свакодневних тренутака који су ми улепшавали боравак у школи. Такође, морам истаћи и два путовања у Словенију, која сам добила од школе заједно са осталим најбољим ђацима, као два невероватна искуства и нешто на шта сам посебно захвална школи.

Какав су утисак на тебе оставили професори када си тек пошла у школу, а какво мишљење имаш сада?

Током ове четири године, мишљење о професорима и однос са њима су ми се значајно променили. Сви смо се временом упознали и успели да изградимо не само однос професор - ученик, већ и човек - човек. Међу професорима је много њих уз које смо научили школско градиво, али и доста животних лекција.

Да ли би извојила омиљене предмете и професоре?

Не бих могла да издвојим никог као омиљеног, али бих ипак највише желела да захвалим својој разредној, Вукици Грбић, за највећу подршку и родитељску брижност према свима нама.

Какав је осећај бити ученик генерације Земунске гимназије?

Велика је част бити проглашен за најбољег од око триста ученика, и то поготово у Земунској гимназији. Знати да се труд на крају исплати је, такође, диван осећај и даје велики подстицај и самопоуздање.

Који су твоји планови за будућност?

Даљи планови су ми, за почетак, да упишем жељени факултет и наставим школовање.

Можеш ли поручити нешто нашим ђацима и ђацима који тек треба да упишу нашу школу?

Свим садашњим и будућим ђацима бих поручила да вредно раде на остваривању својих жеља и планова за будућност, али и да не забораве да уживају у школским данима, јер се кроз њих пролази само једном у животу.

Захваљујемо се Јовани на извојеном времену и желимо јој пуно успеха у даљем школовању.

Невена Гарашанин II-4

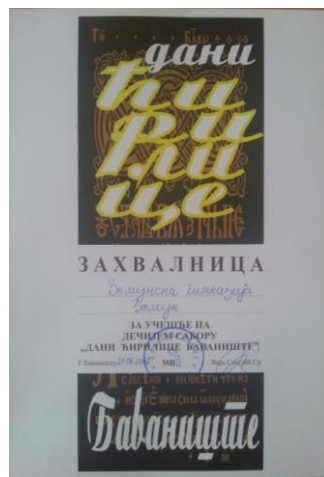
Дани ћирилице

На великом међународном конкурс *Дани ћирилице*, наши ученици су и ове године остварили сјајан успех!

У конкуренцији од неколико стотина радова, пристиглих из тридесетак земаља света, ученице Земунске гимназије освојиле су друго место за поезију и прозу. Теме овогодишњег конкурса су биле: *Сачувајмо ћирилицу* и *Никад не заборави*.

У присуству ментора, професорки мр Валентине Вукмировић Стефановић и др Вукосаве Живковић, **награђеним ученицама Катарини Ненадовић I₃ (сада II₃) и Милицы М. Јанковић III-2 (сада IV₂)**, уручене су дипломе и вредне награде.

Земунска гимназија је добила посебну похвалу, као школа из које је пристигао велики број изузетних и најбољих литерарних радова!

Никад не заборави

Очи су му замишљено лутале по плафону. По изразу лица било је приметно да је уморан, али имао је ту чудну, ванземаљску енергију, обавијен велом мистерије, никада нисам могла ни да наслутим о чему размишља. Мој отац научио ме је да се не плашим висине, странаца, мрака, научио ме је да течно, поносно говорим и да стојим иза свега што кажем, а те вечери научио ме је да никада не заборавим ко сам, од кога потичем и да у смрт корачам гордо, поздрављајући је срдачно.

Његово име урезало би се у сећање свакога ко га упозна и поразговара са њим, ко има срећу да потроши бар минут његовог времена. Приче о њему и његовим делима причају се и на оним местима на која никада није крочио. Тај чувени пуковник Миличко Јанковић наследио је име, али и храброст, чојство и јунаштво од мајора Миличка Јанковића, вероватно највећег јунака којег је Полимље и Црна Гора запамтила.

Након што му отац гине у Првом светском рату, а кућа и имање бивају запаљени, опљачкани и готово уништени, Миличков брат Милан, увидевши изузетност и надареност

свог брата, доноси одлуку да га уз сва одрицања школује. Миличко успешно, са високим оценама завршава гимназију у Пећи, а затим међу више стотина младића на конкурс у Војну академију бива изабран и примљен. Своју интелигенцију и спремност доказује завршивши је као трећи у рангу. Један од многих талената били су му језици. Врло добро говорио је француски, италијански, владао је немачким, а у току војничке каријере, у време службовања на Косову и Метохији, научио је да говори и шиптарски.

У слободно време бавио се мачевањем, падобранством и стрелаштвом. Био је сјајан мачевалац, али посебно уживање пружало му је падобранство. Налазио се у првој групи војника тадашње војске Краљевине Југославије који су у сарадњи са француским оружаним снагама прошли курс падобранства. Физички изузетно спреман, окретан, лако је овладао техникада и убрзо улази у репрезентацију са којом је учествовао на више такмичења широм света. Својим знањима и способностима, остале учеснике је остављао у сенци. Око 1932. Године укључује се у рад комунистичке партије, сматрајући да идеје које она прокламује треба да промене живот обичних људи, омогуће им школовање и боље услове живота. Припадност комунистичкој партији тада је била кажњива законом и све што је радио, радио је у илегали. Као врстан падобранац заједно са групом старешина из војске 1937. одлази на такмичење у Паризу. Волео је да одлази на таква такмичења јер је сретао људе сличне њему, који су волели пространство, слободу, ризик и спремност. Имао је много пријатеља широм Европе. Екипа Југолавије и екипа Италије делиле су треће место са истим бројем бодова. Чланови италијанске екипе, официри, старешине, махом су били чланови Мусолинијеве фашистичке странке. Само такмичење прошло је без икаквих сукоба, међутим на свечаном пријему, који је приређен по завршетку такмичења, италијански такмичар ствара инцидент, на свом језику некоректно говорећи и вређајући Француску државу. У малом кругу људи који су га слушали и размели нашао се и Миличко. Покушао је да га опомене, али италијански официр, да ли због припитог стања у којем се налазио или због преке нарави, није прекинуо са провокацијама и псовкама. Након неумесних коментара замало долази и до физичког сукоба који је спречен захваљујући присутнима, а италијан у својој обести и жељи да се покаже надменим и неустрашивим изазива Миличка Јанковића на двобој. Двобој се у то време у Европи готово није ни практиковао, био је забрањен и овакве ситуације биле су веома ретке. Видевши начин понашања тог човека, Миличко је, осмехнувши се, прихватио изазов, па чак и дозвољава италијану да изабере оружје. Веоватно сматрајући да официр једне сиромашне, далеке земље не може бити упознат са вештином мачевања, италијан прави погрешан потез и бира сабљу, ни не знајући да је Миличко више пута био првак војске у борби мачем и флоретом. Двобој је заказан за наредни дан, рано ујутру, у предграђу Париза, на самој ивици Булоњске шуме. Противници и њихови пратиоци срели су се одмах по свитању и који минут пре седам часова, дошло је до окршаја. По правилима борбе хладним оружјем, двобој се прекида када падне прва крв, тада је задовољење извршено. Већ после првих рамењених удараца, Миличко отвара ране италијану који упркос повредама руке одбија да прекине и инсистира да се двобој настави. За тих петнаест минута, колико је овај немили догађај трајао, Миличко није дотакнут ни једном, а по рукама, грудима и лицу италијана било је више посекотина. Официр Јанковић није желео да га убије, желео је да га научи лекцију. Ко зна колико би двобој и трајао да није наишла полиција. Обзиром да су сви били у цивилу, ухапшени су и смештени у затвор. Тек на интервенцију организатора аеромитинга и представника обе војске, пуштени су. Даљим истраживањем узрока сукоба, француска гардијска јединица која је била домаћин, закључује да Миличко није бранио себе и интересе своје земље, већ је бранио част Француске. Након овог међународног инцидента, оба официра по кратком поступку враћена су одакле су и дошли, а Миличку се спремало избацавање из војске због нарушавања угледа војске Југославије. Десетак дана касније, из Француске амбасе

преко генералштаба југословенске војске позивају Јанковића да дође до њих. Краљевина Југославија и Република Француска су у то време имале добре односе и широку сарадњу. На састанку који је уредио, Француски амбасадор је испред генерала и војводе Бојовића, чији је Миличко био ађутант, саопштио да је председник Француске државе одликовао Миличка Јанковића орденом француске легије части, највишег степена, због тога што је бранио углед Француске. Миличко наравно није избачен из војске, али догађаји који су уследили убрзали су промене у његовом животу. Цела ова прича догодила се непосредно пре Другог светског рата у ком је Миличко учествовао као активан учесник све до капитулације. Након капитулације, уз помоћ својих пријатеља, враћа се у Црну Гору, у своје родно село где са осталим комунистима организује устанак против италијанске фашистичке армаде. Устанак је био успешан до половине септембра када су Италијани, муслиманска полиција и Шиптари напали ослобођену територију. Под ударима јачих снага, одбрана устанка се распала, а устаници се повлаче на планине и прелазе на партизански начин ратовања. У једној таквој групи задесио се и Миличко, заједно са два брата Крцића, који су такође били учесници Тринаестог Јулског устанка. Крајем септембра 1941. године, она на планини Баљ изнад Андријевице одлазе у један катун да узму мало хране и сазнају шта се дешава код њихових кућа. Људи који су их примили кумовали су са Јанковићима вековима уназад и Миличко је имао потпуно поверење. Ниједан од њих тројице није знао да су они у том тренутку уцењени од стране италијанске фашистичке команде на велике своте новца. Иако је Миличко тражио да изађу из катунa и ноће у оближњој шуми, на наговор кумова пристаје да после дужег времена преспава у кревету. Следећег јутра читав катун био је опкољен италијанским војницима. Јасно је било да је сваки отпор узалудан јер је у катуну био велики број жена и деце, који би са сигурношћу изгубили живот када би дошло до оружаног сукоба. После краћих преговора су се предали. Одведени су у Андријевицу, у касарну, где су италијански официри почели да врше ислеђење, иако су на онову исказа човека издајника, једног од Миличкових кумова, већ знали о коме је реч. Редом су увођени у собу на ислеђивање, па је тако дошао ред и на Миличка. Када су га увели, на своје запрепашћење, схватио је да за столом, као командант гарнизона у Андријевици, седи човек са којим се срео у Паризу, на двобоју. Осуђен је на смрт стрељањем.

Извели су га на обалу Лима, заједно са браћом Крцић, као и са стотинама људи који су доведени да гледају стрељање. Постројили су их и један од официра прочитао им је пресуду преког војног суда, а потом им је пришао и упитао која им је последеа жеља. Крцићи су желели да запале још по један цигар дувана. Жеља им је испуњена. Миличко је на уму имао нешто друго. По њиховом правилу службе, људима осуђеним на смрт, морале су бити везане руке и очи. Миличко је желео да умре, без повеза на очима, окренут ка стрељачком строју. Желео је да умре као слободан човек. Када су Крцићи испушили цигарету и потврдили да су готови, Миличко је из унутрашњег џепа извадио чешаљ, провукао га кроз црну, коврцаву косу, закопчао дугмад на униформи, и окренут ка стрељачком строју, са осмехом као да иде на свадбу, а не у смрт, рекао: “Може!”

Из старе, труле књиге на зиду, тата је извадио слику. Пре него што ми је дозволио да је погледам, рекао ми је да морам да му обећам да ћу ја бити та која ће ову причу причати својој деци и унучићима, када њега више не буде било. Обећала сам, и њему, и себи. Док је мене и лозе Јанковић, име Миличко спомињаће се често и никада се заборавити неће. Никада.

Милица М. Јанковић IV₂,

Професори ментори: др Вукосава Живковић и мр Валентина Вукмировић Стефановић
Друга међународна награда за прозу сећање на Миличка I Јанковића

НИКАД НЕ ЗАБОРАВИ

Не заборави никада мајчин савет
и све што су ти преци оставили у аманет
и да ти душа од вере оздрави,
не заборави!

Не заборави да си Србин и српског рода
и да крв твоја није вода
и да се крвава ноћ са светлим јутром поздрави,
не заборави!

Не заборави никада корене своје
и да никоме не даш оно твоје
и да те нада последња остави,
не заборави!

Не заборави да имаш и град и улицу
и државу своју и ћирилицу
и да ће праведан у вечност да отплови,
не заборави!

Катарина Ненадовић, П₃

Професори ментори: др Вукосава Живковић и мр Валентина Вукмировић Стефановић

Друга међународна награда за поезију

Секција грчког језика

Земунска гимназија, је позната по многобројним ваннаставним активностима. Рад у секцијама које наша школа нуди, помаже да се прошире знање ученика и помогну им да што боље развију своје таленте и могућности.

У прошлом броју, представили смо Маратонску секцију, а у овом ћемо покушати да наше читаоце упознамо са радом Секције новогрчког језика.

Професор верске наставе наше школе, Александар Милојков, који руководи радом ове секције, био је љубазан да нам одговори на неколико питања у вези плана, програма и основних информација о раду секције.

Како је настала идеја за оснивање једне овакве секције?

Прошле године, успешно смо организовали часове старогрчког. Ђацима се идеја о учењу једног оваквог језика врло свидела па смо одлучили да се ове године опробамо и у учењу модерног грчког језика.

Ко је основао секцију?

Секцију смо основали моји ђаци и ја. Превасходно су они изразили жељу за знањем, а ја сам био ту само да им ту жељу остварим и не ускратим их поменутог.

Чиме се она тачно бави?

Као што и сами знате, наша секција носи име *Секција новогрчког језика* па се уствари највише бавимо самим проучавањем грчког језика. Радимо га као и сваки други, по уџбенику и граматичи. За сада,

највише читамо јер је писање знатно захтевније, а наш коначни циљ је могућност успостављања основне комуникације на грчком.

Колико секција има чланова?

Тренутно имамо четири стална члана, али овај број варира из часа у час. Знамо да нас је мало, али то не убија жељу за знањем коју моји ђаци поседују. Свакако да бисмо се радовали да нам се што више деце прикључи.

Када и где се одржавају ваши часови?

Трудимо се да сваке недеље одржимо најмање један час у учионици веронауке, али термин нажалост није сталан. Време и дан одржавања часа мењају се због тога што се усклађујемо према школским распоредима као и осталим обавезама свих наших чланова.

Када је пријем нових чланова?

Најбоље је било да су нам се сви заинтересовани ђаци прикључили на самом почетку школске године. Ипак, пошто то није био случај због слабе информисаности о раду наше секције, сви који желе да нам се прикључе то могу учинити када год желе.

Сви који су вољни да науче још један нови језик су и више него добродошли!

За крај, реците нам, зашто бисте препоручили ученицима да се прикључе?

Кажу да човек вреди онолико колико језика говори. Ја се у потпуности слажем са овом изреком и сматрам да деца која иду у ову школу имају велики потенцијал да сутра буду интелектуалци. Свима нам је важно да знамо што

више језика јер су полиглоте најцењенији људи на свету. Грци су нам близак, пријатељски народ, а њихов је језик је тежак али врло леп и

сматрам да га заиста вреди научити!

Овом приликом се захваљујемо професору Александру на интервјуу и надамо се да ће овај чланак помоћи свим заинтересо-

ваним ђацима да се макар мало упуте у рад Секције новогрчког језика, као и да ће помоћи да секција добије још нових, сталних чланова.

Ана Марковић, Ц4

ЋИЛИБАР

За све нас, злато је симбол моћи. Моћи, али пре свега богатства. Међутим, нешто друго, мање познато, а опет вредније од злата је некад било сматрано за највредније.

То је материјал познат као ћилибар. Ћилибар, или на руском јантар, је материјал који настаје од смоле једног изумрлог четинара. Ретко се добија вештачки. Има боје у нијансама сунчано жуте и наранџасте. Највећа налазишта његове смоле се налазе на Балтичком мору, у руској области Калињин-

град. За њега се знало још у Старом веку, када се мислило да поред лековитих има чак и чаробна својства.

Најпознатије дело од овог материјала је Ћилибарска соба, поклон пруског краља руском цару Петру Великом. Цела једна просторија од 55 метара квадратних је, првобитно направљена за пруског краља, била обложена са шест тона овог материјала. Смислили су је један немачки и дански вајар, а немачки стручњаци допремили и склопили. Била је

симбол моћи и богатства Санкт - Петербурга у ком се налазила и целе Русије. Све до Другог светског рата се налазила у Катринином дворцу у Царском селу у близини Санкт - Петербурга. Чак и после Октобарске револуције и укидања царства, комунисти је нису дирани, иако су говорили да се боре против царске раскоши.

Међутим, током Другог светског рата, немачке снаге су опселе Санкт Петербург, тада Лењинград.

У борбама су заузели и Катаринин дворца у Царском селу, где се налазила соба. Тада су је ти исти Немци, који су је и направили, расклопили и однели и од тада јој се губи сваки траг. Постоје многе теорије о томе где се налази, а скоро су се

појавиле тврдње неких потомака немачких војника који су је чували.

Руски уметници и научници 1975. године почињу са радом на прављењу истоветне старе Ћилибарске собе. Рад је уз помоћ немачких стручњака завршен 2003, на 700

година оснивања Санкт - Петербурга.

Занимљиво је и да кад се протрља, ћилибар се наелектрише, па је од његовог старогрчког назива „електрон“ настала и реч електрицитет.

Милорад Сретеновић IV₂

Првобитна Ћилибарска соба, слика из 1931.

Ћилибарска соба данас

Bluetooth

У 10. веку, данским племенима, тада још разједињеним, владао је краљ Харолд Гомсон. Овај владар је уједино Данце у једну државу, а и био је познат по томе што је често завађене стране доводио да прего-

варају. Сматра се да је он први дански владар који је примио хришћанство и увео га као званичну веру.

Волео је да једе боровнице и слично воће и пошто, као ни већина ондашњих људи, није баш водио рачуна о хигијени зуба, имао је неколико видно црних и покварених. Од речи плаво (*blá* на старом нордијском) која је значила и *тамно* и речи зуб (*ṭǫnn* на старом нордијском) је и добио надимак Плавозуби (*Blátǫnn*). На енглеском се његов надимак изговара Блутут.

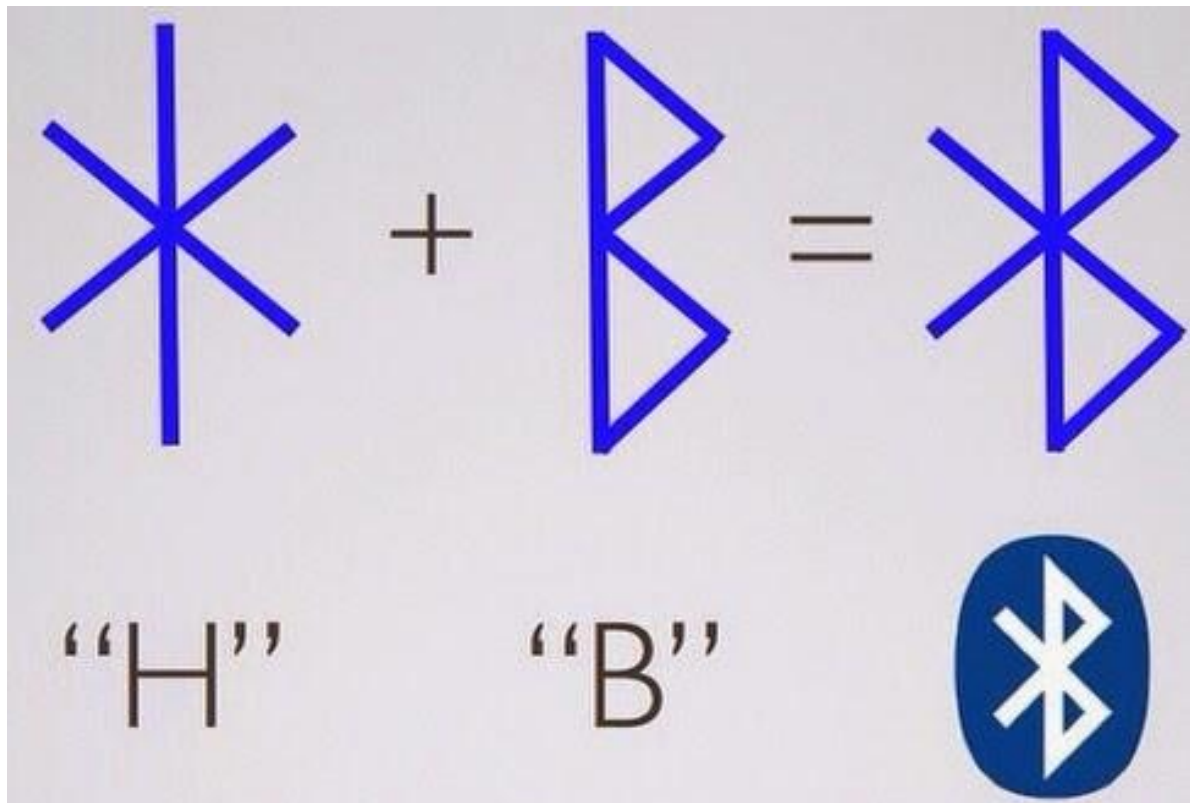
Када је измишљен систем за пренос података између телефона и између

телефона и рачунара, а једни од главних учесника су биле компаније *Ериксон* из Шведске и *Нокија* из Финске, земаља са заједничком историјом са Данском, одлучено је да се назове у част овог владара који је често спајао зарађене стране и ујединио данска племена у једну државу.

Иако овај систем, полако али сигурно, одлази у историју, име овог владара је постало симбол за пренос података, о чему он вероватно није ни сањао.

Букашин Митровић, IV₂

Милорад Сретеновић, IV₂

Друг није мета!

У мају 2011. године, четрнаестогодишњи дечак, Алекса Јанковић, убио се скоком са трећег спрата свог стана након вишемесечног претрпљеног насиља од стране деце из школе. После толико времена ова прича је поново оживела путем медија и подстакла покретање петиције за *Алексин закон*.

Све је више примера вршњачког насиља и млади људи не могу сами да се изборе са њим. Сваки вид насиља треба пријавити надлежнима који би требало да реагују и пруже помоћ. Жртве вршњачког насиља треба да знају да нису саме у овоме и да увек постоји неко коме могу да се обрате. Ћутањем се ништа не постиже.

Алекса Јанковић се обратио родитељима који су месецима неуспешно тражили помоћ од просветних радника. Они су избегавањем овог проблема показали да им је углед школе битнији од живота детета. Ти исти наставници и даље раде у школи, као и школски чувар, а директорка школе је новчано кажњена, али је такође остала на свом радном

месту. Изгубљени живот се не може платити новцем; ти људи нису саосећали са дететом и породицом, а ни дан данас нису спремни да причају о томе и открију праву истину.

Након свега, долазимо до питања: „Да ли увек праве особе раде са децом?" Они који нису спремни да помогну деци, самим тим нису способни да им се посвете и науче их нечему у току школовања, а пре свега да им покажу како постати човек.

Недељу дана након Алексине сахране школа је организовала екскурзију и, као да се ништа није десило, сви су наставили даље. Али шта је са уништеним животом? Са породицом? Млађом сестром? Како наставити даље?

Какав год да је Алекса дечак био није заслужио да му се не пружи помоћ.

Нису сви просветни радници такви, има пуно учених и посвећених, који воле свој посао и децу с којом свакодневно проводе дане и уче их својим предметима и животу. Али овај пример треба да подстакне све људе да више пажње посвете овом, нажалост, све чешћем проблему. Свакодневно смо сви сведоци насиља, а не чинимо ништа поводом тога; не реаговати на насиље значи одобравати га. Деца не смеју да ћуте, нико не сме да ћути када је реч о насиљу јер ће последице бити само још горе.

ЗАУСТАВИМО НАСИЉЕ И ПОДРЖИМО АЛЕКСИН ЗАКОН! ПРОГОВОРИТЕ, НИСТЕ САМИ!

Марија Хинић IV₂

Нада Живановић IV₂

Кловнови су хероји, јер су хероји кловнови

Овакву тему је најбоље започети стихом песме репера Марчела, *Кловнови су хероји, јер су хероји кловнови*, или евентуално стихом групе S.A.R.S. *Иконе поп културе, моралне карикатуре*.

Не, ја не мислим на политичаре, иако њихово деловање, појава и говор по свему не одударају много од појма *кловн*. Они су, као такви, бирани и изабрани од стране нас - од стране народа, тако да смо за то, донекле, и сами криви. Само донекле, јер објективно гледано "однекле", избора ни нема, сви су мање или више исти.

Не мислим ни о певачима, извођачима и

уметницима, оног такозваног "жњ" нивоа. Њихово постојање ограничено је на интернет, помало "певачке" емисије, сплавове и кафане.

Захваљујући аутоцензури која се код нас званично као "непостојећа", већину квалитетних ауторских емисија, на чак четири телевизије, заменио је ријалити. Један, други и трећи ријалити, пуштан у свим ударним терминима. Цртани филмови у јутарњем термину, вести у вечерњем, емисије, спорт - све бива прекинуто оног тренутка када се наркодилер свађа са неком старлетом, или из сличних "важних" и врло битних

разлога, који се, заиста, не могу одложити нити ограничити временски на одређен број сати, па истовремено бивају пуштани на четири националне фреквенције.

Ријалити. Будући да је и овај феномен преузет са запада, хајде да пређемо на српски језик, пошто смо га већ сасвим усвојили. Дакле, на српском, реалност. Па хајде онда и реално да сагледамо ствари. У каквом се положају онда налази Србија, ако јој заиста овако изгледа реалност? У каквом је онда положају њена перспектива и будућност, уколико је публика наклоњена разним персонама и полу-

свету који уместо мозга има “надувана” уста, или неке друге адуте који су једино чиме особа без икакве професије, посла, занимања, или било чега

другог, располаже. Јер, да ли ико ко има озбиљан и садржајан живот, може себи да дозволи да уђе у једну такву кућу, и изолован од света, тамо про-

води месеце не радећи апсолутно ништа? Само се онда поставља питање зашто уопште и јесу толико праћене и гледане овакве појаве?!

Можда су праћени јер су свима већ дозлогрдили политичари, који су “зајახали” све телевизијске канале, или им је доста вести, црне хронике, и певачких емисија – можда, а можда и не. Можда им је, једноставно, монотон сопствени живот, и воле да се уплићу у туђе, јер их стање овог друштва већ довољно дуго томе подучава, а можда и зато јер спас од свакодневних проблема и кризе траже у

телевизији, која им највећим делом и нуди оваква “задовољства”- можда, а можда и не.

И добро, пратимо их. Питамо ли се само ЗАШТО? Имају ли икакву сврху, или смо ипак дошли до потпуног краја и више нам ни до чега није стало? Ти људи, због неке њихове замисли о појму “сврха” и јесу ту, тачније, ту су због новца, за који се такмиче и међусобно “пљују”, а они, изнад њих,

власници телевизија и остали, такође, врте капитал од добити коју им ми пружамо гледањем. А ми?

Зашто их ми гледамо? Не насмеју нас, не подстичу нас на размишљање, не утичу на нас ни интелектуално. И није највећи проблем вокабулар једне старлете, који је већ предодређен том “професијом”, и очекиван као такав, већ је проблем што се овакав програм негативно одражава на

наш говор, понашање, размишљање, културу и целокупан менталитет друштва. Уместо реклама за концерте, позоришта, филмове, којих само има ту и тамо, пред почетак ријалитија, сваки билборд био је заузет рекламом за отварање “нове сезоне”. Не само телевизија, већ и остали медији као и друштвене мреже, преплављени су коментарима и непосредним праћењем тока догађаја из куће, фарме и осталог.

Чак, иако не желимо, или нас, не дај Боже, не занима, ми за Кристијана Голубовића сазнајемо са насловне стране дневних новина, које више не смемо ни да отворимо. Добро, заборавила сам на то да овакве персоне никоме не сметају, ваљда су зато и емитоване. Не утичу на мишљење, не “пљују” политичаре, не смета им стање у држави, не брину о незапослености. О, па такве теме њих и не интересују. Дакле, по свему, боље је ћутати и гледати будале, него бити будала која ће устати и побунити се против система и погрешно условљених вредности.

Све у свему, треба дати неки конкретан закључак. При истраживању ове теме налетела сам на текст објављен у дневном листу *Политика*, који је написала професорка Економског факултета Универзитета у Београду, Да-

ница Поповић. Конкретно, она је предложила наплату оваквог програма. Што би значило да ако је неко толико залудан да жели да плати да гледа овакав програм, нека плати и нека гледа и то без цензуре, па зар није уведена дигитализација која нам пружа такву могућност?! Читајући текстове о овој теми, наишла сам на податак да је председник Одбора за пољопривреду Скупштине Србије, Маријан Ристичевић, био члан неког претходног ријалитија, као уосталом, и Ненад Чанак, председник Лиге социјалдемократа Војводине, тако да су, и један и други били претенденти на титулу победника.

Стога, и није чудно што се такве емисије декларишу као “популарне”, а не као “негативне”, јер су њихови учесници саставни део нашег друштва и државе. Не треба их игнорисати, или “ухватити“, с времена на време, већ се треба посветити култури, описмеђавању, и просвећењу. Уколико заиста будемо прескакали овакве емисије, они ће их и сами угасити, јер је њима једино профит и важан, а наћи ће већ нешто друго што ће нас заинтересовати.

На основу анкете спроведене на ову тему у одељењу четврте године наше школе, добили смо следеће податке:

Да прати ријалити шоу изјаснило се 17% испитаника, од тога њих 50% прати један, а 50% два или више ријалитија. Занимљиво је било то што се на питање колико је често гледан, 17% испитаних изјаснило да гледају “када налете”, а 9% “повремено”, из чега произилази да више особа прати ријалити “с времена на време”, од оних који га прате константно. 50% љака изјаснило се да њихови укућани гледају овакве емисије, а укинуло би их 92% испитаних. Њих 17% сматра да ријалити има некакав значај. Необично је то што особе које су се изјасниле да ријалити нема значај и да би га укинули, на питање “Да ли бисте учествовали због новца, популарности, или неког другог разлога?” одговориле су потврдно, што чини њих 25% који би постали учесници оваквог програма.

На крају, цитирала бих већ поменуто, Даницу Поповић: „И себе и нас продају само из страха да ће им сутра бити горе него данас. Што је лажни страх, наравно: овде је горе већ данас. У Вашој дневној соби се разбашкарио Кристијан Голубовић, а на другом каналу вас чека Маријан Ристичевић, у новом ријалитију који се зове *Скупштина Србије*.“

И зато, како другачије завршити ову тему него

питањем, а право питање било би, шта ради Министарство културе и Републичка радио-дифузна агенција? Да ли ишта предузимају, или су и они само део масе, и власти,

који је већ одавно дигао руке и у шаци су већ поменутог капитала и његових интереса?

На крају бисмо желели да се захвалимо професорки српског језика и

књижевности Сањи Каљевић и одељењу IV₅ на сарадњи и учешћу у анкети.

Теодора Миклушев IV₅

Феномен Зораннах

Прошлогодишњи 60. и овогодишњи 61. Међународни београдски сајам књига, који су трајали последњих пет дана октобра, посетило је преко 400.000 људи. Иако су се по многим детаљима разликовали у једном су били идентични – најпродаваније књиге су биле оне које је „написала“ модна блогерка Зораннах.

Међу многобројним дебитантима 60. сајма нашла се и већ пометура блогерка Зорана Јовановић, која је у сарадњи са издавачком кућом „Вулкан“, објавила књигу *Life & Style*. Њен роман био је најпродаванији како на овом тако и на овогодишњем Сајму, највише због Зораниних видео блогова популарних „влогова“ објављених на

YouTube каналу, који носи назив *Зораннах* и који прати више од 100 000 људи, углавном тинејџерки. Тиме је постала једна од најутицајнијих модних блогерки у Србији.

Потписивање Зоранине књиге трајало је „чак“ три дана, и у та три дана се скупио огроман број тинејџерки које су биле у стању да чекају више од два сата у реду, како би добиле потпис свог идола. Свака од њих би са собом носила и мобилни телефон како би се сликале са познатом блогерком и можда завршиле у њеном „влогу“ за YouTube каналу.

Зорана је живи доказ да књига, иако је најтиражнија, не мора да буде и најјефтинија. Свака њена обо-

жаватељка издвојила је чак 1200 динара (што је натпросечна цена у односу на стране класике) за куповину *Life & Style*. Међутим, велику пажњу је изазвала чињеница да то уопште и није књига, већ споменар пун Зораниних слика и осталих детаља, углавном везаних за моду и њен приватан живот.

- Ово што се десило на Сајму, само говори о томе колико је наш народ окренут свету лажи, где млади уживају да читају о стварима које вероватно никада неће имати. Самим тим сто Зорана зарађује и до хиљаду евра месечно, девојке почињу да верују да и саме могу да „дотакну звезде“ - каже један од посетилаца Сајма, који је с неверицом гледао еуфори-

ју испред Зораниног штанда.

Знам да ће ме доста људи погрешно схватити, али оно што мене боли јесте то што новцем данас можеш купити све. Неко може помислити и да сам љубоморна, признајем, можда јесам! Мада би то осећање пре дефинисала као бес и разочарање. Велики број мојих другова, познаника, познаника мојих познаника пише одлично. Уживам читајући њихове текстове који никада неће бити штампани, можда буду објављени на

неком интернет сајту, само зато што њихови аутори немају довољно новца. Жао ми је што смо дошли у ситуацију да, ма колико добри били у ономо што радимо, не можемо ништа постићи уколико немамо новца.

Феномен Зораннах, да није жалосно било би смешно! Али то је слика наше реалности. Жао ми је што издавачке куће, јурећи за новцем, често преvide одлична остварења, јер, морамо признати, ово је одличан маркетиншки потез, будући да су добили

хорде клинки који трче за својим идолом и кукају својим родитељима да им дају ту ситницу од хиљаду двеста динара како би оствариле свој сан.

Све ово делује као силовање књижевности. Јер, морамо признати, шта су Толстој, Достојевски, Џојс, Балзак, Гете наспрам списатељице Зоране Јовановић. Понављам још једном, да није трагично било би смешно!

Милица Симишић П₈

Треба много а не свашта читати!

Плиније

3. Coca-Cola Happy Run

Трећи пут по реду, већ традиционално, спортско-рекреативна манифестација под називом *3. Coca-Cola Happy Run* одржана је 15. октобра 2016. године, код споменика „Вечна ватра“ на Ушћу у Београду.

Организатор ове манифестације је спортско удружење *Матуранти маратонци* на чијем се челу налази Саша Порупски – професор физичког васпитања Земунске гимназије. Трка задовољства се базирала на краћој дистанци од 800 метара за ученике основних школа и дужој, 5000 метара на којој су учествовали ученици средњих школа, професионални атлетичари као и рекреативци. Ове године је уведен још један новитет-електронско мерење времена, тако да учесници нису морали да брину да ли ће заузети добру позицију на старту зато што је сваки учесник имао своје нето време од проласка кроз старт па све до циља. На овогодишњој трци учествовало је више од 1000 људи и тиме је надмашен прошлогодишњи рекорд по броју учесника. Ученици наше школе су се такође масовно одазвали и допринели да овај рекорд буде оборен.

Упркос јаком ветру, јунак дана био је Немања Церовац који је за 16:07 минута истрчао трку на 5000 метара. Мариана Чегар Лукић-јунакиња која је била прва у женској конкуренцији, истрчала је стазу за 19:13 минута и тиме поставила женски рекорд стазе. Након саме трке, наступио је и ревијални програм- навлачење конопца и трка у цаковима, који је допринео бољој забави и атмосфери. Велики број спонзора подржао је ову манифестацију. За добру атмосферу побринуо се ДЈ Земунске гимназије-Вујош Каљевић који је уз добру музику размрдао и забавио све учеснике, а уз помоћ компанија *Coca-Cola* и брэнда *Моја пијавца* сви учесници су могли да се освеже. Поред пехара, медаља и диплома победницима су уручене и робне награде компанија *Адидас*, *Гармин* и *Кепром*.

У име организатора захваљујемо се свима који су на било који начин учествовали у спортској манифестацији *3. Coca-Cola happy run*, тркачима, волонтерима, навијачима, судијама, промотерима, спонзорима и осталим пријатељима. Честитамо победницима и свима осталима који су учествовали и успешно завршили трку. Надамо се да сте уживали и добро забавили као и ми.

Због свих њих се обавезујемо и обећавамо да ће следеће године све бити још боље, веће, масовније и наравно веселије. Видимо се на *4. Coca-Cola happy run* трци!

Невена Гарашанин, Ана Марковић, Марија Симић II-4

Екскурзија другог разреда

На самом почетку школске године, у периоду када сви покушавају да се врате реалности, тј. школским обавезама које су све нас нестрпљиво ишчекивале целог лета, ми, ђаци другог разреда, свој распуст продужили смо још неколико дана. Већ друге недеље септембра вратили смо се коферима, који се још увек нису поштено накупили прашине. И тако, под великим узбуђењем и са огромним еуфоријом 08.10.2016. упутили смо се на студијско путовање које су организовали директор и професори наше школе.

Након седам сати вожње, стигли смо на наше прво одредиште – Вишеград. Иако је било седам ујутру, владало је одлично расположење. Шетали смо по Андрићевој ћуприји на Дрини, и слушали о животу и делу нашег јединог нобеловца. Професорка Валентина нам је причала о овом дивном граду и месту које је Андрићу било велика инспирација. Затим смо обишли и Кустуричин град намењен управо овом великану. Ту смо имали доста времена за разгледање и мањи предах.

Пут смо наставили кроз природне лепоте кањона Сутјеске и Тјентишта. Мало после поднева, стигли смо на наше главно одредиште – Требиње. Сместили смо се у хотелу и веома брзо кренули у обилазак града. Првобитно смо посетили манастир Тврдош и његове чувене винске подруме. Након тога, веома брзо смо дошли на Црквину, за многе најлепше место у целом граду. Видиковац са којег се пружа фантастичан поглед на цело Требиње, планину Леотар и простране винограде. Ту смо ушли у Херцеговачку Грачаницу и видели гроб нашег прослављеног песника Јована Дучића. Ни ту се нисмо пуно задржали, али смо имали времена да направимо доста прелепих фотографија. По повратку у град, имали смо мало слободног времена за обилазак најстаријег градског дела. У самој завршници дана, уследио је део коме су се сви потајно највише радовали – журка. Сви су били видно лепо расположени, дружили су се, певали, играли.

Иако нисмо спавали баш много, сутрадан нас ништа није спречило да се запутимо ка Котору и Которској гимназији чији смо били гости. Ту смо слушали о историји средње школе која се састоји из гимназије и најстарије Поморске школе у региону. Осим тога, чули смо нешто и о Котору. Обишли смо Стари град и шетали новијим улицама града жељно гледајући у море. Да не би испало да смо купаће костиме носили без разлога, отишли смо у Будву, на плажу Јаз. Тамо нам је било неочекивано добро. Сунце је сијало целог поподнева и атмосфера је достигла врхунац. Сви, и професори и ђаци, одлично су се забављали. Након овог дивног дана на приморју, запутили смо се назад у Требиње. Иако су сви били уморни, нико то није желео да призна. Уследила је журка која је била још боља него претходне вечери.

Изморени и сада већ на измаку снаге, после друге непреспаване ноћи, ујутру смо рано устали, спаковали се, и препуни утисака кренули ка Ловћену. На том путу смо имали мањих потешкоћа и у једном тренутку смо схватили да ипак не можемо да се попнемо на Ловћен због радова на путу. Ни та информација није могла да поквари утиске од претходна два дана. Тада смо се запутили назад ка Београду. После непланираних двадесет сати у аутобусу, сви смо били веома нервозни, гладни и уморни, али општи утисак није био значајно лошији.

Свака екскурзија је посебна на свој начин. Она је дивна прилика за боље упознавање људи који нас свакодневно окружују. На овом нашем путовању научили смо нешто не

само о знаменитостима места које смо обилазили, већ и о људима и њиховом правом односу према другима.

Невена Гарашанин, Ана Марковић, Марија Симић П₄

Живети са наслеђем

Клуб матичне културе је у сарадњи са Земунском гимназијом, у склопу Дана европске баштине 2016, у библиотеци наше школе одржао предавање о важностима чувања културног наслеђа једног народа. Овај клуб, основан је 1992. године у Земуну. Његови чланови су заједно са професорима и бившим матурантима Земунске говорили о 160 година традиције коју ова гимназија са поносом носи.

Славица Арсеновић се следећим речима обратила присутним слушаоцима: „Породица, па школа дају темељ личности. Такве школе су елитне школе. У Србији их нема много, али је ова гимназија свакако једна од њих.“ Ова госпођа говорила је не само о образовању које у Земунској засигурно добијамо, већ и о развијању наших карактера, кругова интересовања, па и талената. Кроз конкурсе, такмичења, ми добијамо жељу за напредком.

Ми данас имамо доказе да је наша школа одувек била „део система“, чувар корена, идентитета, али и традиционалног и духовног наслеђа о коме посебно сведочи посета Патријарха Павла 2000. године. Нажалост, Европа је како ова госпођа каже, поред свега, остала на истој раздаљини као и у време нашег прослављеног песника Ђуре Јакшића.

О толеранцији, њеној важности и значају писала је и освајала награде управо бивша ученица Милица. Она се у свом есеју позабавила питањима *Како чувати традицију? Којим путем ићи? Чије речи уважавати?* Подсетила нас је на важност библиотеке. Библиотеке које је „субјекат, гратитељ и мислилац“, те велике просторије која се стапа са животом свога града, и у чијој се и даље чују гласови старих професора, али и речи многих прослављених песника, писаца и глумаца. Речи Десанке, Црњанског, Светлане Велмар Јанковић, Ружице Сокић, Стевана Раичковића, Матије Бећковића, Милете Сајића и многих других. Милица се и осврнула на посету Матије Бећковића, на тај 23. март 1999. када се у читаоници наше школе окупило хиљаду људи, како би слушало речи једног песника. "Да су знали за ово, никада нас не би бомбардовали" рекла је.

Библиотекарка Земунске, Натка Ћосић говорила је о чињеничном стању библиотеке. Прве књиге, око 137 000 њих, даровали су сами Земунци. Фонд библиотеке се стално увећавао, а увећава се и дан данас помоћу многих донација. Једну од највећих у скорије време дала је породица др Петра Марковића. Најстарија књига коју читаоница поседује је "Уџбеник науке о трговини" који је издат давне 1819. године.

Бошко Милосављевић, професор српског језика и књижевности, као велики обожаваалац можда највећег српског писца свих времена, Милоша Црњанског, испричао је занимљиву анегдоту о његовој посети Земунској. Црњански је наине, након предавања које је одржао у школи, непосредно после повратка у домовину, био задивљен бројем деце који му је прилазио највероватније по директиви тражећи његов аутограм. Када је схватио о чему је уствари реч, почео је књиге да потписује са посветом "Драгој библиотеци у Земуну.". Стицајем околности, разговарале смо са женом која је присуствовала овом догађају и једноставно смо морале да је питамо за утиске након посете једног овако важног човека из књижевне сфере уметничког стваралаштва. Извесна Љиљана Мишчевић, била је љубазна да нам одговори на неколико питања.

-Присутвовали сте посети Црњанског? Можете ли нам рећи нешто о утиску који је она оставила на Вас?

-Да, јесам. Ја сам тада већ била у радном односу и на само предавање сам улетела у последњем тренутку. Иако нисам чула већину његовог предавања, била сам импресионирана пре свега његовом појавом, али и једном реченицом која је оставила

најјачи утисак на мене. " Свуда је лепо и човек треба да иде онде где је њему лепше, али поред свега, земља у којој смо рођени је наша земља и у њој је живот засигурно најлепши. Јако ми је драго што су ми дозволили да се вратим и не заборавим своје корене. "

Испред парламента школе говорили су Мина Богетић, Вујош Каљевић и Александар Мандић . Они су причали о томе какве активности ђаци спровode унутар школе. Концерти,приредбе, представе и спортски меморијални турнири су само неки од догађаја који произлазе из сарадње ученика и професора. Ова сарадња не само што успешно организује све набројане активности, већ и подстиче на поштовање и боље разумевање на релацији ученик – професор.

Ово дивно предавање је затворио директор уз ђаке и причу о "судару векова", тј. сећање на посету Патријарха Павла те фамозне 2000. године. Да је он заиста био човек чији је "дух имао снагу стотине" уверили су се сви они који су се тог дана нашли у просторијама Земунске гимназије. Тада је љубав једног човека отворила срца свих присутних људи. Тог дана, порука да сви треба да буду као један, била је потпуно јасна. А ако пажљиво ослушнемо тишину школске библиотеке, можда и данас будемо чули ове свете речи. Довољно свете, да никада не буду заборављене.

"На крају ове прелепе приче остаје само захвалност. Без прошлости, нема будућности. Идући ка 160.годишњици, наша школа наставиће да чува вредности традиције и културног наслеђа и у то име, отвориће се Музеј Земунске гимназије“, ведро и обећавајуће директор је затворио дебату о наслеђу. Оно што су претходне генерације урадиле, и чиме су се дичиле, чули смо. Сада је на нама, садашњим ђацима, да стварамо нову историју школе и будно је припремимо за нове генерације, јер како се каже, на млађима свет остаје.

Ана Марковић, Невена Гарашанин, Марија Симић П4

Алан Тјуринг у вртлогу тајног рата

Једанаестог децембра 2015. године, Земунску гимназију посетио је професор доктор Милан Божић са циљем да ђацима презентује рад Алана Тјуринга. То је био човек о којем се до пре двадесет година мало знало, али који је за човечанство урадио велику ствар.

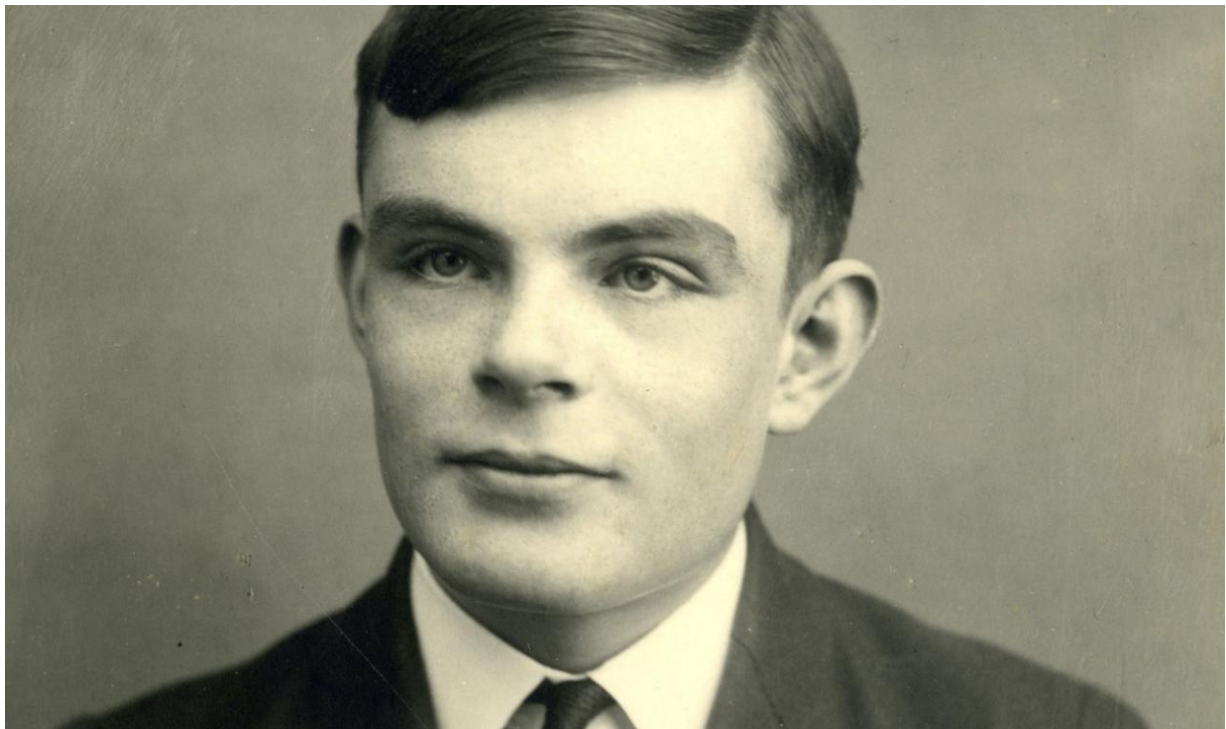
Унајмљен свега неколико година пре Другог светског рата, 1936. да у склопу дворца Блечли парк у Великој Британији, дешифрује немачке шифре са још 7000 људи, на машинама *Лоренз* и *Енигма*, он је предлагао и неке своје идеје. Његова основна замисао била је универзална машина, односно унапређен систем шифарске машине *Енигма*, додавањем нових ротора, убрзавањем релеја, стварањем могућности независног програмирања, итд. Конструисао је први компјутер под називом *Бомбе* на енглеском, који је могао да извршава различите програме и који је био хардверски унапређен. Компјутер који је могао да дешифрује кретања подморница у рату и размењује обезбеђене поруке између Черчила и Рузвелта. Међутим, даљи развој тог компјутера прекинуо је производ другог математичара Кнокса, усавршене машине *Бомбе* која је добила назив *Колос*. У то време, 1953. Алан Тјуринг је елиминисан из замка због сазнања да је хомосексуалац. Тада је, поготово у војсци, то био стравичан грех због ког је послат у Манчестер. Тамо је ухапшен, и захваљујући краљици Велике Британије која је уважила амнестију, био је помилован. Након свега, Тјуринг се није вратио свом пројекту и иза њега је остала само идеја, док је свих десет колоса, оспособљених машина са 5000 лампица, до тада произведених уништено како не би доспели у руке Русима.

1949. године изграђен је рачунар, скраћено, ЕДВАЦ (Electronic Discrete Variable Automatic Computer). На њему су радили Џон Екерт, Џон Мочли и Џон фон Нојман. Створен је рачунар ком је меморија била одвојена од процесора и за чију изградњу је све заслуге сам преузео на себе Џон фон Нојман не спомињујући сараднике у својим књигама о рачунарима.

Ипак, све те конструкције, пројекти и машине биле су велика тајна због ратног стања који је владао у читавом свету. Људи су конструисали машине које су имале неке користи у рату, пре свега, ни не знајући у шта ће се то касније развити. Професор Божић је својом презентацијом "Ален Тјуринг у вртлогу тајног рата" покушао да представи значај Тјурингових идеја. Те идеје представљају претечу свега онога што данас називамо "компјутером" и свакодневно користимо. До скоро се права вредност Тјурингових замисли није ценила, а заправо је он много допринео развоју целог човечанства и технологије.

Данас његов рад велича и хвали професор математике и доктор Милан Божић у циљу да млађе генерације створе свест о томе ко је заслужан за знатно олакшан живот услугама које рачунари пружају. Сам професор је рекао завршавајући своју презентацију да није толико важно стваралаштво, колико је важна идеја. Свакако да је у праву јер, свако може створити на основу нечије идеје, али не може свакоме та идеја пасти на ум. Ум је тај који диктира рукама шта треба да раде да би преточиле ту брилијантну и нестварну идеју у опипљиву. А за брилијантну идеју потребан је брилијантан ум какав је Алан Тјуринг свакако поседовао.

Нада Живановић IV₂

Из Земунске до звезда

У првом броју нашег часописа веома запажена рубрика је била *Из Земунске до звезда*. И у овом броју наставићемо са успешним људима који су један део свог живота провели, или га још увек проводе у Земунској гимназији. Овог пута вам представљамо Јасмину Лорин, бившу директорку и библиотекарку наше школе, која је широј јавности познатија као диригент хора *Viva Vox*.

Идеја хора *Viva Vox* јако је оригинална и несвакидашња. Како сте успели да је осмислите и спроведете, и на крају задобијете поверење публике и медија?

Сама идеја је дошла спонтано, али је њен повод, заправо, у много година рада које су претходиле данашњем *Viva Vox*-у. Реч је о гимназијском хору Земунске гимназије који сам, као професор музичке културе, водила од 1993. до 2006. године. Ђаци од којих је више од десетак и данас у *Viva Vox*-у, заједно са мном су, после завршетка гимназије, пожелели да се и даље дружимо уз музику. И, дружење се заиста наставило, све до данашњих дана.

То што радимо последњих пет година, свиђа се нама самима, а очигледно и добром делу публике, па тако и медија, што је за нас на самом почетку било велико изненађење, али наравно - пријатно.

Ваш хор постоји већ скоро једанаест година. Колико је, у ствари, тешко одржати квалитетан ниво и идеју, а да то с временом не губи снагу?

Као што рекох, почетак деловања *Viva Vox*-а датира из још много ранијег времена. И ми смо на почетку свог деловања, попут већине осталих веома важних хора са дугогодишњом традицијом, изводили композиције класичне уметничке музике. Како све у

животу еволуира, тако смо и ми, током наше еволуције експериментисали са различитим стилловима, и према свом укусу и хтењима, као и према укусу и жељама наше публике, постали смо ово што смо данас.

На друштвеним мрежама освануле су слике *Viva Vox*-а са заједничке прославе Ноћи вештица. Види се да сте повезани и иначе, као што сте на сцени гласовно уједначени. Колико се често окупљате ради вежбања и дружења?

Што се рада тиче, у периоду када немамо заказане наступе, имамо две до три пробе недељно, а када су пред нама неки концерти, број радних налажења пење се и до шест пута у једној недељи.

Када говоримо о слободним тренуцима, морам да признам да су сада заједничка дружења нешто ређа него што су била до пре неколико година. Али, разлог томе је, у ствари, помањкање слободног времена.

Махом, певачи *Viva Vox*-а сада су одрасли људи, свако са својом професијом. Од тридесетшест тренутних певача, двадесетседморо је запослено, а остали су при крају својих студија. Мене саму то у ствари чини веома поносном, јер већину певача знам још из времена почетака певања код мене у хору, од 15-16 година.

Диван је осећај што су ти, сада одрасли људи још увек у истој причи. Полако почиње и заснивање њихових младих нових породица, времена за младалачке проводе је сада ипак мање.

Али, кад год за то има прилике, па и за "Ноћ вештица", свако ко је иоле слободан, потруди се и нађе време за заједничке веселе тренутке.

Стање културе у Србији и није на неком завидном нивоу. Колико је тешко опстати?

Стање је такво какво јесте. Сви ми који радимо у, или на култури наше земље, радимо пуним срцем. Док је свих нас, култура ће опстати. Наравно, различити су укуси и оних који се културом баве и оних који рад појединих сегмената културних делатника прате.

Но, зар није битно да се заправо уопште ради на томе? Не смета нико никоме. Једино што је битно да нико не посустане. Квалитет ће се кад тад појавити, извирити и опстати.

Ви као диригент хора имате изузетан значај и најтежи задатак. Како успевате да повежете све гласове, и ускладите песме да постану стилски ваше? Колико је тешко управљати тако великим бројем гласова?

Диригентски, рад са *Viva Vox*-ом није ништа другачији него рад било ког диригента са било којим другим хором. Озбиљна припрема и много рада дефинитивно су потребни и нама, тј. мени. Оно, што нас стилски, бар још увек, издваја и разликује од осталих је само жанровске природе. На нашим просторима је још увек мали број оних који раде обраде поп/рок музике само вокално, без икаквих инструмената. То је нешто што интригира још увек и пажњу нас самих, а очигледно и пажњу јавности.

Ви сте у Земунској гимназији радили у библиотеци, и у Вашој смени радио је увек тихо свирао, тако да се да приметити да је Ваша љубав према музици стално присутна. Како се, и на који начин, она развијала?

Да, уживала сам у миру школске библиотеке, која одише културом и давањем радне мотивације и пријатне атмосфере за све оне који уђу у тај простор. Моје радно окружење представљале су одштампане речи чак до вишешековно старих дела највећих писаца свих времена. Сматрам, или боље рећи, осећам, да све то заједно има још већи значај уз додатак музике. Музика нас прати цео живот, без обзира о којој се врсти радило. За свој основни позив музичара, определих се лично још у четвртој години живота, поласком у музичко забавиште, потом похађањем основне и средње музичке школе, па музичке академије.

Заправо, једино чега ниједног дана у свом животу не могу да се одрекнем је управо - музика.

Viva Vox се декларише као веома позитиван и енергичан спој младих људи, али свакако не може се заобићи ни чињеница да сте увек елегантно обучени. Идеје за "стајлинг" и костимографију, у чијој су надлежности?

Хвала на комплиментима као прво. До највећих концерата *Viva Vox*-а, за стајлинг су били задужени сами чланови хора, највише девојке, наравно.

Сналазили смо се сами, улажући своја средства у набавку поједних одевних предмета, шило се самостално итд...

Од концерата у Сава центру 2011, па 2012, затим концерта у УН-у у Њујорку, потом Пекингу и недавно, 2015. у Београдској арени, за наш сценски изглед брину се професионалци, али увек према нашим жељама и "инпутим-а".

Постоји ли неки жанр, аутор, или музичка група коју бисте издвојили као "омиљену"?

То је питање које нам се најчешће поставља и увек учини да се поново замислимо и преиспитујемо. Зашто је то тако?

Зато што редовно обогаћујемо свој репертоар. У нашој обради, где нешто што се махом изводи помоћу инструмената, ми, певајући заправо, колико год да покушавамо да гласом отпевамо и најмању инструменталну ролу, доприносимо једном потпуно новом штимунгу тог музичког дела - те песме.

Самим тим, пошто је логично да сви певачи приватно не воле на исти начин сваку песму из нашег репертоара - што се оригинала тиче, бива занимљиво, да исте песме управо нама, у нашем извођењу постају омиљене.

Занимљиво је, никад унапред не знамо како ће нешто испасти, а онда ни да ли ће се и у којој мери свидети нашој публици. Ту је увек одређена доза ризика и покушавамо да ослушнемо укус публике. Мислим да нам је то да сада прилично добро.

Колико су музика и култура по Вама у ствари битне, а колико су нажалост у Србији занемарене и скренуте у погрешном правцу? И постоји ли, по Вама, неки конкретан начин да се такво стање измени?

Није чудно да уз све остале проблеме који прате живот сваког грађанина наше земље остаје мало времена, воље и наравно, средстава за унапређење културе.

Ми сви, па тако и *Viva Vox* стварно желимо да оно што радимо радимо квалитетно, да напредујемо у томе што радимо и да покушамо што више да допринесемо свему лепом, свему што треба да нас негује и радује, развесели бар мало у овим тешким временима.

Било би дивно када би било више новца за реализацију многобројних пројеката младих умова Србије, на пољу науке, спорта, па и уметности.

Но, док не дођу нека боља времена, нема друге него да нико од нас не посустане, већ управо супротно, да и даље радимо.

Једном ће, ваљда, доћи и та боља времена. :)

Захваљујем госпођи Јасмини, на издвојеном времену и сарадњи. :)

Теодора Миклушев IV₅

VIVA VOX

novinarizg@live.com